

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr.Hany Veberové a soudců Mgr.Marka Bedřicha a JUDr.Jitky Hroudové v právní věci žalobce **Technické služby města Pelhřimova, příspěvková organizace**, IČ 49056689, se sídlem v Pelhřimově, Myslotínská 1740, zastoupeného JUDr.Ing.Martinem Florou, advokátem se sídlem v Brně, Lidická 57, proti žalovanému **Ministerstvu životního prostředí**, se sídlem v Praze 10, Vršovická 65, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného správního úřadu ze dne 9.3.2011, č.j.: 298/560/10 10740/ENV/10

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

Žalobce se žalobou, podanou u Městského soudu v Praze, domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí Ministerstva životního prostředí (dále též žalovaného správního úřadu), jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí České inspekce životního prostředí ze dne 19.10.2009, kterým byla žalobci uložena pokuta ve výši 5.000,- Kč za porušení ustanovení § 7 odst.1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, jehož se dopustil v polovině října 2008 poškozením skupiny dřevin rostoucích mimo les, konkrétně poškozením jednoho kusu buku lesního a čtyř kusů zeravů západních, rostoucích na pozemku parc.číslo 1357/2 v katastrálním území Pelhřimov.

Žalobce v podané žalobě provedl podrobnou rekapitulaci dosavadního průběhu správního řízení, které předcházelo vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Dále žalobce namítl vady řízení, kterými došlo ke zkrácení procesních práv žalobce, neboť orgánu prvního stupně byla fakticky a bez opory v zákoně svěřena pozice revizního znalce, který je oprávněn přezkoumávat správnost odborných závěrů jiných znaleckých posudků, z nichž jeden byl

podán po předchozím ustanovení znalcem podle ustanovení § 56 správního řádu. Tím bylo správním orgánům obou stupňů umožněno, aby zcela eliminovaly obsah znaleckého posudku Ing. Petra Skály, který vyzněl zcela jednoznačně ve prospěch žalobce, když jeho obsah bez doplnění dokazování označily za odborné nesprávný. Podle názoru žalobce jedinou procesně korektní cestou k vyřešení rozporu mezi obsahem obou posudků bylo ustanovit znalce k podání třetího znaleckého posudku nebo k podání tzv. revizního posudku vůči oběma posudkům již vyhotoveným. To se však nestalo, když orgán prvního stupně tuto revizi odborné správnosti provedl na újmu práv žalobce sám. V jejím rámci pak vyslovil, že znalecký posudek Ing. Petra Skály je odborně zcela nesprávný a plně souhlasil se závěry znaleckého posudku, vypracovaného Agenturou ochrany přírody a krajiny České republiky. Tento postup pak žalovaný odvolací správní úřad v napadeném rozhodnutí označil za legální a správný.

Žalobce dále v podané žalobě namítl, že Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky byla z podáním posudku v řízení vyloučena podle ustanovení § 14 odst.1 a 7 správního řádu, neboť u ní bylo možno důvodně předpokládat, že má - s ohledem na svůj poměr k věci - takový zájem na výsledku řízení, pro který lze pochybovat o její nepodjatosti. Žalovaný odvolací správní úřad v napadeném rozhodnutí přímo potvrdil, že v řízení se žalobcem nebyla Agentura ustanovena k podání nestranného a nezávislého znaleckého posudku, nýbrž k posudku s předem definovaným výsledkem. Žalovaný uvedl, že od samého počátku hodnotily správní úřady provedený ořez dřevin jako poškození dřevin rostoucích mimo les. Znalecký posudek pak sloužil jako důkaz k sankčním řízením na podporu zjištění inspekce životního prostředí při šetření ze dne 24.10.2008.

Žalobce je přesvědčen o tom, že žalobou napadené rozhodnutí je nezákonné. V případě ořezu čtyř kusů tují a jednoho kusu buku lesního, za jehož provedení mu byla uložena pokuta, nebyla splněna ani jedna z podmínek, uvedených v ustanovení § 8 odst.1 vyhlášky č. 395/1992 Sb., aby bylo možno ořez považovat za poškození či zničení dřevin rostoucích mimo les. Při ořezu nebyly kumulativně splněny znaky protiprávnosti, jak z tohoto ustanovení vyplývají, nebylo prokázáno, že by šlo o ořez nedovolený, který způsobí podstatné snížení ekologických a estetických funkcí nebo bezprostředně či následně způsobí jejich odumření a proto jej nelze považovat za poškození dřevin. Napadené rozhodnutí pak postrádá oporu v hmotném právu. Žalobce v podané žalobě vyjádřil názor, že ořez byl zásahem dovoleným, neboť byl proveden na základě předchozí konzultace s Městským úřadem v Pelhřimově jako orgánem ochrany přírody věcně a místně příslušným k povolení kácení dřevin rostoucích mimo les a s jeho souhlasem. Žalobce je přesvědčen, že pravomoc obecních úřadů obcí s rozšířenou působností (a tedy i Městského úřadu Pelhřimov) vyjadřovat se k rozsahu ořezu dřevin rostoucích mimo les a vyjadřovat s ořezem dřevin souhlas lze dovodit přímo z ustanovení § 1 zákona o ochraně přírody a krajiny ve spojení s jeho ustanovením § 77 odst.3. Městský úřad v Pelhřimově jako orgán ochrany přírody věcně a místně příslušný k vydávání povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les byl oprávněn se i při absenci výslovně zakotvené pravomoci vyjádřit k rozsahu a podobě ořezu čtyř kusů tují a jednoho kusu buku lesního na předmětném pozemku a vyslovit s ním souhlas. Pokud žalobce postupoval v součinnosti s ním a dodržel jím odsouhlasený postup, nelze jej sankcionovat. Právní postavení adresátů norem veřejného práva včetně norem práva životního prostředí s ohledem na zmíněný princip dobré správy a princip proporcionality a legitimního očekávání, předvídatelnosti správního rozhodnutí a princip právní jistoty nemůže být závislé na tom, k jakému z odborných názorů se momentálně ten který orgán státní správy přikloní. Je zcela neakceptovatelné, aby adresáti právních norem byli vystaveni sankčnímu postihu za to, že ve

své činnosti respektovali názory a doporučení správního orgánu, s nimiž kontrolní orgán, který vykonává kontrolní působnost v této oblasti, nesouhlasí, jak tomu bylo v daném případě. Žalobce učinil vše, co se na něm jako adresátovi právních norem dalo rozumně požadovat, aby zajistil, že ořez dřevin bude realizován bez porušení zákona o ochraně přírody a krajiny a v souladu s ním. Pokud mu proto následně byla orgány inspekce životního prostředí a žalovaným správním úřadem za provedený ořez uložena sankce s odůvodněním, že názor Městského úřadu Pelhřimov na způsob a dobu provedení ořezu nebyl odborně správný ani právně relevantní, je takový postup v rozporu s principy dobré správy, proporcionality, legitimního očekávání, předvídatelnosti a právní jistoty v přímém rozporu. Ořez nevedl k podstatnému a trvalému snížení ekologických a estetických funkcí dřevin, což osvědčuje jak vyjádření Městského úřadu v Pelhřimově jako orgánu ochrany přírody, tak i znalecký posudek Ing. Petra Skály. Žalovaný na místo principu presumpce neviny, který umožňuje uznat vinným ze spáchání deliktu a uložit sankci pouze subjektu, u něhož bylo spáchání deliktu nositelem veřejné moci zjištěno a prokázáno, použil princip presumpce viny, založený na zásadě, že vinným ze spáchání deliktu a tudíž i sankcionovatelným je každý subjekt, kterému se nepodaří vyvrátit obvinění ze spáchání deliktu, vznesené nositelem veřejné moci. I z těchto důvodů žalobce považuje napadené rozhodnutí za nezákonné.

Žalovaný správní úřad ve vyjádření k podané žalobě uvedl, že v posuzované věci byl žalobce shledán odpovědným za poškození dřevin jejich neadekvátním ořezem a tedy naplněním skutkové podstaty správního deliktu podle ustanovení § 88 odst.1 písm.c) zákona č. 114/1992 Sb., když konkrétně v polovině října 2008 neodborně provedeným ořezem čtyř kusů tují v podobě radikálního seříznutí ve výšce čtyř metrů odstraněním tažných větví o průměru řezné plochy 10-20 cm a dále jednoho kusu buku lesního o průměru kmene zhruba 70 cm, kdy došlo k úplnému vyvětvení do výše kmene cca 13 – 14 metrů, byla tato činnost vyhodnocena jako příprava na zamýšlené a v době realizace zásahu pravomocně nepovolené pokácení dřeviny.

Žalovaný vyjádřil názor, že žalobce se mýlí, pokud v žalobě tvrdí, že ořez čtyř tují byl proveden v souladu s názory, publikovanými v odborné literatuře. Nerespektoval již hlavní zásadu řezu, tedy udržet a podpořit zdravotní stav dřeviny a její plnou funkčnost během celého jejího života. Zásah žalobce sledoval toliko šablonovité zkrácení dřeviny, tj. seřezání na potřebnou výšku, bez respektování uvedené základní zásady řezu.

Žalobce si rovněž byl vědom, že před ořezem buku byl strom na bázi kmene poškozen a napaden dřevokaznými houbami. Provedeným ořezem všech jeho větví do čtrnácti metrů výšky kmene sám žalobce zapříčinil, že jeho oslabená stabilita, narušená hnilobou báze kmene, byla dále významně zhoršena zásadním posunutím těžiště, což vyvrací tvrzení žalobce o tom, že k ořezu buku přistoupil za účelem prevence před vznikem škod na zdraví a majetku. Svým jednáním totiž žalobce způsobil fakticky první opak. Žalobce navíc opomíná, že k zahájení jakéhokoli kácení je zapotřebí již mít příslušné pravomocné povolení k dispozici. Žalobce pochopitelně opomíjí fakta, jež do jeho vidění případu nezapadají. Žalovaný proto odkazuje na dostatečně vypovídající chronologii daného řízení tak, jak se podává ze spisového materiálu. Inspekce již v původním řízení zaujala zřetelný postoj k realizovanému ořezu jako dřeviny poškozujícímu zásahu a tento postoj v zásadě konvenoval i názoru odvolacího orgánu. Přesto k odstranění pochybností vznášených právě žalobcem byla věc odvolacím orgánem vrácena k provedení doplňujícímu dokazování a precizaci správní úvahy správním úřadem prvního stupně. To prvostupňový orgán beze zbytku naplnil tím, že do řízení doložené znalecké posouzení Agentury ochrany přírody a krajiny svými závěry přisvědčilo

tomu, že provedený ořez představuje poškození skupiny dřevin rostoucích mimo les. Zároveň se prvostupňový orgán důsledně vypořádal s odborným posouzením Ing. Petra Skály, které předložil v řízení žalobce, tedy žalovaný je přesvědčen, že k žalobcem tvrzenému zkrácení jeho procesních práv a v řízení nedošlo.

Pokud žalobce tvrdil, že Agentura ochrany přírody a krajiny měla být z vypracování a podání znaleckého posudku vyloučena podle ustanovení § 14 správního řádu, tak správní úřad se s touto námitkou podjatosti v průběhu řízení řádně vypořádal, přičemž ze stany žalobce nebylo proti rozhodnutí uplatněno odvolání. Agentura byla v souladu se zákony zřízena jako organizační složka státu, určená mimo jiné k tomu, aby odborně sledovala právě stav a změny ekosystému, přírodních a krajinných složek a aby poskytovala orgánům státní správy odbornou podporu, tedy vypracovávala odborná stanoviska či znalecké posudky v oboru ochrany přírody a krajiny. Z pouhého institucionálního zařazení Agentury ochrany přírody a krajiny do sféry resortu Ministerstva životního prostředí nelze obecně dovozovat neobjektivnost výsledků odborné činnosti agentury.

Závěrem svého podaného vyjádření žalobce uvedl, že podle jeho přesvědčení postupem správních orgánů ve věci nedošlo k porušení principů *in dubio pro reo*, resp. *in dubio pro libertate* s tím, že o naplnění skutkové podstaty příslušného deliktu, ani o osobě pachatele, nejsou pochybnosti. Z tohoto důvodu žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Městský soud v Praze vyrozuměl podle ustanovení § 34 odst.1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s.ř.s.), žalobcem označenou osobu, která mohla v řízení uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení. Jedná se o osoby, které byly přímo dotčeny na svých právech a povinnostech vydáním napadeného rozhodnutí nebo mohou být přímo dotčeny jeho zrušením nebo vydáním podle návrhu výroku rozhodnutí soudu. Na výzvu ze dne 24.8.2011 však město Pelhřimov právo osoby zúčastněné na řízení ve lhůtě stanovené soudem neuplatnilo.

Ze spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním úřadem, byly zjištěny následující, pro rozhodnutí ve věci samé podstatné skutečnosti:

Rozhodnutím České inspekce životního prostředí, Oblastního inspektorátu v Havlíčkově Brodě ze dne 3.4.2009 byla žalobci uložena pokuta ve výši 5.000,- Kč za protiprávní jednání podle ustanovení § 88 odst.1 písm.c) zákona č. 114/1992 Sb., přičemž k naplnění označeného ustanovení zákona mělo dojít tím, že žalobce v polovině října roku 2008 poškodil jeden kus buku lesního a čtyři kusy tují rostoucích na pozemku parc. číslo 1357/2 v katastrálním území Pelhřimov. Tím podle správního úřadu porušil ustanovení § 7 odst.1 zákona o ochraně přírody a krajiny, neboť došlo k podstatnému a trvalému snížení estetických a ekologických funkcí dřevin.

Uvedené rozhodnutí bylo k žalobcem podanému odvolání zrušeno rozhodnutím Ministerstva životního prostředí ze dne 30.7.2009, přičemž odvolací správní úřad napadené rozhodnutí Inspekce životního prostředí zrušil a věc vrátil správnímu úřadu prvního stupně k dalšímu řízení, když označil za nedoložené a neprokázané spáchání protiprávního jednání, právní kvalifikaci, rozsah a míru zavinění a stanovenou výši pokuty, přičemž vyjádřil názor, že v novém řízení musí inspekce zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti

v rozsahu, který je nezbytný pro souladu úkolů s požadavky, uvedenými v ustanovení § 2 správního řádu.

Po vrácení věci Inspekce životního prostředí k podkladům pro rozhodnutí připojila znalecký posudek, k jehož zpracování (přes předchozí výhrady žalobce, vznesené již v předešlém řízení a přes námitku podjatosti vznesenou žalobcem) ustanovila Agenturu ochrany přírody a krajiny České republiky. O námitce podjatosti agentury rozhodla inspekce samostatným usnesením ze dne 1.7.2009, podle něhož agentura z podání posudku není vyloučena. Uvedené rozhodnutí žalobce nenapadl odvoláním.

Z uvedeného posudku Agentury ochrany přírody a krajiny ze dne 25.1.2010 vyplývá, že došlo k poklesu estetických a ekologických funkcí tují zeravů a v případě buku byl jeho ořez proveden neodborně, technologicky špatným způsobem a bez ohledu na stávající vědecké a odborné poznatky. Poškození bylo natolik podstatné, že odstranění 80% původní koruny způsobilo výrazné a dlouhodobé snížení jeho ekologických a estetických funkcí. Žalobce do správního řízení předložil znalecký posudek č. 62210 ze dne 25.7.2010, vypracovaný znalcem Ing.Petrem Skálou, jenž naopak dospěl k závěru, že o snížení ekologických a estetických funkcí provedeným ořezem nelze hovořit.

Česká inspekce životního prostředí rozhodnutím ze dne 19.10.2009 opakovaně uložila za uvedený správní delikt žalobci pokutu ve výši 5.000,-Kč.

I proti novému rozhodnutí o uložení pokuty podal žalobce dne 19.11.2011 včasné odvolání, v němž poukazoval - stejně jako v podané žalobě - na to, že z jeho strany vůbec nedošlo k naplnění skutkové podstaty vytýkaného správního deliktu, neboť provedeným ořezem nedošlo k poškození dřevin, což prokázal znalecký posudek Ing.Skály. Opakovaně namítl podjatost Agentury ochrany přírody a krajiny z důvodu její organizační činnosti ve vztahu k žalovanému a poukázal na skutečnost, že celé nové rozhodnutí Inspekce životního prostředí je polemikou se správností závěrů znaleckého posudku Ing.Skály a souborem argumentů k vyvrácení jeho obsahu na jedné straně, přičemž správní úřad zcela převzal argumentaci posudku Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky. Uvedený postup odvolatel označil za odporující správnímu řádu a poukázal na to, že rozhodnutí za takto zjištěného skutkového stavu odporuje základním principům správního řízení a správního trestání.

O podaném odvolání žalobce rozhodl žalovaný odvolací správní úřad žalobou napadeným rozhodnutím, kterým odvolání žalobce zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil. Odvolací námitky žalovaný označil za nedůvodné. Uvedl, že označený znalecký posudek Ing.Skály nelze považovat za znalecký posudek ve smyslu ustanovení § 56 správního řádu, když Ing.Skála nebyl k jeho podání ustanoven správním orgánem. Námitku podjatosti Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky vypořádal odvolací úřad odkazem na nepodané odvolání proti usnesení správního úřadu prvního stupně ze dne 1.7.2009. K námitce, že nebyl ustanoven třetí, nezávislý znalec na posouzení supervize obou konkurujících si posudků, žalovaný správní úřad reagoval tím, že podle jeho názoru je správní úřad prvního stupně sám odborným orgánem a odvolací orgán nemá pochybnosti o odborných znalostech jeho pracovníků. Ti od samého počátku hodnotili provedení ořez dřevin jako poškození dřevin rostoucích mimo les a posudek pak sloužil jako důkaz k sankčním řízením na podporu zjištění inspekci při šetření ze dne 24.10.2008.

Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení před správními úřady obou stupňů z hlediska žalobních námitek, uplatněných v podané žalobě a při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí (ustanovení § 75 s.ř.s.). Vzhledem k tomu, že žádný z účastníků řízení výslovně nepožádal o nařízení ústního jednání, vyjádřili tím žalobce i žalovaný správní úřad souhlas se zamýšleným postupem soudu rozhodnout ve věci samé bez nařízení ústního jednání. Z tohoto důvodu Městský soud v Praze postupoval podle ustanovení § 51 odst. 1 s.ř.s. a o podané žalobě rozhodl, aniž ústní jednání nařizoval. Věc soud posoudil takto:

Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného, kterým bylo pravomocně rozhodnuto o tom, že žalobci byla za porušení ustanovení § 7 ve spojení s ustanovením § 88 odst.1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, uložena pokuta za správní delikt ve výši 55.000,-Kč.

Soud vyšel z následující právní úpravy :

Podle ustanovení § 88 odst. 1 písm.c) zákona č. 114/1992 Sb., ve znění účinném do 30.6.2008, orgán ochrany přírody uloží pokutu až do výše 1.000.000,- Kč právnické osobě nebo fyzické osobě při výkonu podnikatelské činnosti, která se dopustí protiprávního jednání tím, že poškodí nebo zničí bez povolení dřevinu nebo skupinu dřevin rostoucích mimo les.

Podle ustanovení § 7 odstavec 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění účinném do 27.12.2009, jsou dřeviny chráněny podle tohoto ustanovení před poškozováním a ničením, pokud se na ně nevztahuje ochrana přísnější (ustanovení §§ 46 a 48 zákona) nebo ochrana podle zvláštních předpisů. Podle ustanovení § 88 odst.1 písm.c) zákona č. 114/1992 Sb., orgán ochrany přírody uloží pokutu až do výše 1.000.000,- Kč právnické osobě nebo fyzické osobě při výkonu podnikatelské činnosti, která se dopustí protiprávního jednání tím, že poškodí nebo zničí bez povolení dřevinu nebo skupinu dřevin rostoucích mimo les.

Podle ustanovení § 8 odst.1 zákona č. 114/1992 Sb. ke kácení dřevin je nezbytné povolení orgánu ochrany přírody, není-li dále stanoveno jinak. Povolení lze vydat ze závažných důvodů po vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin. Podle ustanovení § 8 odst.2 zákona č. 114/1992 Sb. povolení není třeba ke kácení dřevin z důvodů pěstebních, to je za účelem obnovy porostů nebo při provádění výchovné probírky porostů, a z důvodů zdravotních nebo při výkonu oprávnění podle zvláštních předpisů. Kácení z těchto důvodů musí být oznámeno písemně nejméně 15 dnů předem orgánu ochrany přírody, který je může pozastavit, omezit nebo zakázat, pokud odporuje požadavkům na ochranu dřevin nebo rozsahu zvláštního oprávnění.

Městský soud v Praze dospěl po provedeném řízení k závěru, že správní úřady obou stupňů se náležitě a dostatečně podrobně vypořádaly se zásadními námitkami, kterými žalobce ve správním řízení brojil proti uložení pokuty za uvedený správní delikt. Zároveň se správní úřady zabývaly i okolnostmi, které měly vliv na vyvození závěru o sankční odpovědnosti žalobce za správní delikt. Pokud správní úřad prvního stupně vycházel při zjištění skutečného stavu věci ze závěrů odborného posudku Agentury ochrany přírody a krajiny ze dne 25.1.2010, má městský soud za to, že takový postup je dostačující, neboť posudek dostatečně srozumitelně a určitě hodnotí stavu stromů a dřevin a zabývá se i tím,

v jakých konkrétních skutečnostech spočívá poškození stromů a dřevin v důsledku provedeného zásahu.

V námitce nesprávného právního posouzení věci žalobce uvedl, že v projednávaném případě nemohlo odstraněním poškozených částí dřevin dojít k poškození dřevin jako takových. Zásah žalobce byl pouze nezbytným zásahem k tomu, aby došlo k zachování dřevin, jejich samotné funkční, biologické a ekologické funkce a aby nedocházelo k bezprostřednímu ohrožení bezpečnosti osob a majetku v jejich blízkosti.

S uvedenou argumentací se soud neztotožnil. V projednávané věci je prokázáno, že žalobce jako fyzická osoba při výkonu podnikatelské činnosti provedl zásah v podobě ořezu skupiny dřevin rostoucích mimo les. Tímto jednáním žalobce porušil zákon o ochraně přírody a krajiny, ale aby mu za takové jednání mohla být uložena pokuta, musí být splněna ještě další podmínka, tj. že šlo o zásah škodlivý. Provedl-li tedy žalobce jako fyzická osoba při výkonu podnikatelské činnosti zásah do skupiny dřevin rostoucích mimo les, nelze bez dalšího vycházet z toho, že jde i o zásah škodlivý, za který je možno uložit pokutu. Škodlivost musí být prokázána a v rozhodnutí správního orgánu odůvodněna. Správní orgán prvního stupně se v odůvodnění svého rozhodnutí uvedeným hodnocením nezabýval. Žalovaný odvolací správní úřad pak k totožné odvolací námitce žalobce provedl doplnění dokazování a v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí odkázal na odborný posudek Agentury přírody a krajiny, vypracovaný dne 25.1.2010. Uzavřel, že tento posudek je dostatečným podkladem pro specifikaci vlastního poškození i následků neoprávněných zásahů provedených žalobcem.

Z výše uvedené právní úpravy jednoznačně vyplývá, že poškozování a ničení dřevin rostoucích mimo les je nedovoleným zásahem, který způsobí podstatné a trvalé snížení jejich ekologických a estetických funkcí nebo bezprostředně či následně způsobí jejich odumření. V posuzované věci není sporu o tom, že zásah byl proveden žalobcem, odpovědnost žalobce je tak dána a svou konstrukcí jde o odpovědnost tzv. objektivní absolutní, neboť zákon o ochraně přírody a krajiny neuvádí žádné liberační důvody, které by žalobci umožňovaly se této odpovědnosti zbavit. Žalobce se proto nemůže vyvinut. Jestliže tak z dostatečně podrobně zdokumentovaného stavu jednoznačně vyplývá zásadní, podstatná a trvalá změna habitu předmětných dřevin, stejně jako značné narušení jejich ekologických funkcí, je závěr o protiprávnosti jednání žalobce náležitě podložen. Při hodnocení stavu odbornou organizací Agenturou ochrany přírody a krajiny, jež je rovněž registrovaným soudním znalcem v oboru, byly vzaty v úvahu všechny atributy, potřebné k řádnému poškození, tedy nejen druh dřeviny, věk, kondice, pravděpodobný stav před zásahem, ale i obecně známé skutečnosti, že vlastní rány způsobené neodborným ořezem jsou branou pro houbové a jiné patogeny a snižují vitalitu předmětných dřevin.

Městský soud v Praze se neztotožnil s právní argumentací žalobce o tom, že Agentura ochrany přírody a krajiny měla být z vypracování a podání znaleckého posudku vyloučena podle ustanovení § 14 správního řádu.

Podle uvedeného právního ustanovení je každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu (dále jen "úřední osoba"), o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit. Účastník řízení může namítat podjatost úřední osoby, jakmile se o ní dozví. K námitce se

nepřihlédne, pokud účastník řízení o důvodu vyloučení prokazatelně věděl, ale bez zbytečného odkladu námitku neuplatnil. O námitce rozhodne bezodkladně usnesením služebně nadřízený úřední osoby nebo ten, kdo má obdobné postavení (dále jen "představený"). Úřední osoba, která se dozví o okolnostech nasvědčujících, že je vyloučena, je povinna o nich bezodkladně uvědomit svého představeného. Do doby, než představený posoudí, zda je úřední osoba vyloučena, a provede potřebné úkony, může tato osoba provádět jen takové úkony, které nesnesou odkladu. Představený úřední osoby, která je vyloučena, za ni bezodkladně určí jinou úřední osobu, která není k vyloučenému ve vztahu podřízenosti. Usnesení o tom se pouze poznamená do spisu.

Z předloženého spisového materiálu správních úřadů je zřejmé, že správní úřad se s touto námitkou podjatosti v průběhu řízení vypořádal zákonem předvídatelným způsobem, přičemž ze stany žalobce nebylo proti rozhodnutí o nepodjatosti Agentury ochrany přírody a krajiny uplatněno odvolání. Je proto třeba vycházet z presumpce správnosti pravomocného rozhodnutí, vydaného ve správním řízení a mít za to, že důvody pro vyloučení Agentury z nyní posuzované věci pro její podjatost splněny nebyly. Žalovaný náležitě objasnil, že Agentura byla v souladu se zákony zřízena jako organizační složka státu, určená mimo jiné k tomu, aby odborně sledovala právě stav a změny ekosystému, přírodních a krajinných složek a aby poskytovala orgánům státní správy odbornou podporu, tedy vypracovávala odborná stanoviska či znalecké posudky v oboru ochrany přírody a krajiny. Soud se ztotožnil s názorem žalovaného, že z pouhého institucionálního zařazení Agentury ochrany přírody a krajiny do sféry resortu Ministerstva životního prostředí nelze bez dalších, zcela konkrétních, srozumitelných a podrobně vyjádřených skutkových či právních okolností posuzované věci, obecně dovozovat neobjektivnost výsledků odborné činnosti agentury v podobě vypracovaného odborného posudku.

Žalovaný odvolací správní úřad se rovněž dostatečně podrobně vypořádal s argumentací žalobce obsahem předloženého posudku znalce Ing. Petra Skály. Odvolací správní úřad zdůraznil, že tento důkazní prostředek posoudil jako listinný důkaz, když znalecký posudek nebyl vyžádán správním úřadem v režimu ustanovení § 56 správního řádu, ale byl předložen žalobcem. Také z tohoto důvodu se žalovaný při vypořádání s obsahem tohoto důkazu přiklonil k tomu, že nižší hodnotu tohoto důkazu tvoří jak jeho vypracování po uplynutí časového odstupu více než dvaadvaceti měsíců od předmětného jednání žalobce, tak i skutečnost, že jde o posudek na objednávku pokutovaného, což rovněž vyvolává pochybnosti o jeho nestrannosti.

Žalobci byla pokuta za spáchání správního deliktu uložena proto, že z kontrolního zjištění inspekce a ze znaleckého posudku Agentury ochrany přírody a krajiny jednoznačně vyplývá, že radikální seříznutí čtyř kusů tují zeravů ve výšce čtyř metrů odstraněním tažných větví o průměru řezné plochy 10-20 cm a dále jednoho kusu buku lesního o průměru kmene zhruba 70 cm, kdy došlo k úplnému vyvětvení do výše kmene cca 13 – 14 metrů, lze podřadit pod pojem přípravy na zamýšlené a v době realizace zásahu pravomocně nepovolené pokácení dřeviny. Ořez čtyř tují nebyl proveden v souladu s názory, publikovanými v odborné literatuře, což žalovaný odvolací správní úřad vyjádřil na straně 6 odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, protože nerespektoval hlavní zásadu řezu, tedy udržet a podpořit zdravotní stav dřeviny a její plnou funkčnost během celého jejího života. Zásah žalobce sledoval toliko šablonovité zkrácení dřeviny, tj. seřezání na potřebnou výšku, bez respektování uvedené základní zásady řezu. Obdobně žalovaný i ve vztahu k ořezu buku zcela přesvědčivě uvedl, že před tímto ořezem byl strom na bázi kmene poškozen a napaden

dřevokaznými houbami. Provedeným ořezem všech jeho větví do čtrnácti metrů výšky kmene sám žalobce zapříčinil, že jeho oslabená stabilita, narušená hnilobou báze kmene, byla dále významně zhoršena zásadním posunutím těžiště, což vyvrací tvrzení žalobce o tom, že k ořezu buku přistoupil za účelem prevence před vznikem škod na zdraví a majetku. Svým jednáním totiž žalobce způsobil fakticky první opak.

Žalobce navíc opomíná, že k zahájení jakéhokoliv kácení je zapotřebí již mít příslušné pravomocné povolení k dispozici. Takovým povolením však není souhlas Městského úřadu v Pelhřimově, který byl vydán na základě konzultace se žalobcem. Předmětem soudního přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí není polemika žalobce se stávající právní úpravou ochrany přírody a krajiny z hlediska výkonu veřejné správy a výkonu samosprávy obcí, ale posouzení, zda nezpochybňovanou faktickou činností žalobce došlo či nedošlo k naplnění zákonem stanovených předpokladů pro závěr o vyvození jeho sankční odpovědnosti. Z obsahu spisu bylo soudem zjištěno, že Městský úřad v Pelhřimově, odbor životního prostředí, sjednal při šetření na místě samém dne 11.9.2008, že dojde k seřiznutí asi čtyř tují před vchodem do domu č.p. 1100 a č.p. 1101 v ulici Tomáše ze Štítného a že žalobce na objednávku provede bezpečnostní a odlehčovací řez dvou kusů buků, které rostou z boku domu. Dále bude po předložení písemné žádosti o pokácení rozhodnuto odborem životního prostředí o pokácení jednoho kusu buku „dvojáku“ a jednoho kusu smrku vedle garáže v ulici Husova. Další vyjádření Městského úřadu v Pelhřimově byla vydána až poté, co žalobce provedl posuzovaný zásah na jmenovaných dřevinách rostoucích mimo les.

Úvaha správního orgánu musí vést k hodnocení individuální povahy protiprávního jednání, přičemž zvažované okolnosti je třeba rozlišovat na přitěžující a polehčující a vždy je posuzovat z hlediska konkrétního dopadu na daný případ. Úvaha správního úřadu o výši ukládané finanční sankce patří pojmově ke správnímu uvážení. Správní uvážení, tj. hodnocení rozhodných skutečností rozhodujícím správním orgánem, nebylo v daném případě soudem shledáno v rozporu s obsahem spisového materiálu a odlišný náhled účastníka řízení na způsob hodnocení rozhodujících skutečností správním orgánem není sám o sobě důvodem pro zrušení rozhodnutí. V dané věci nebylo zjištěno, že by závěry správního orgánu nebyly podloženy dostatečně skutkovými zjištěními nebo s nimi byly v rozporu či že by se správní orgán nevypořádal se všemi odvolacími námitkami žalobce. Závěry, k nimž správní orgán dospěl při hodnocení rozhodujících skutečností, nejsou v rozporu se zásadami logického myšlení a uvažování. Tím jsou zároveň i vymezeny meze přezkumné činnosti soudu ve správním soudnictví, pokud jde o správní uvážení. Úkolem soudu tak není nahradit správní orgán v jeho odborné kompetenci ani nahradit správní uvážení uvážením soudním, ale naopak posoudit, zda se správní orgán v napadeném rozhodnutí dostatečně vypořádal se zjištěným skutkovým stavem, resp. zda řádně a úplně zjistil skutkový stav řádným procesním postupem, a zda tam, kde se jeho rozhodnutí opíralo o správní uvážení, nedošlo k vybočení z mezí a hledisek stanovených zákonem. Pokud jsou tyto předpoklady splněny, nemůže soud z těchto skutečností vyvozovat jiné nebo přímo opačné závěry.

Ze všech výše uvedených důvodů tedy Městský soud v Praze po posouzení žaloby a podrobení přezkumu veškerých žalobních bodů neshledal žádné důvody pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí a na základě toho žalobu podle ustanovení § 78 odstavec 7 s.r.s. zamítl.

O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst.1 soudního řádu správního, podle něhož žalobce, který neměl ve věci úspěch, nemá právo na náhradu účelně

vynaložených nákladů v řízení a žalovaný správní úřad, jemuž by právo na náhradu účelně vynaložených nákladů podle výsledku řízení náleželo, žádné náklady řízení nad rámec běžných činností správního úřadu nevykázal ani neuplatňoval. Z tohoto důvodu Městský soud v Praze vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 SŘS a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 3.dubna 2014

JUDr. Hana V e b e r o v á ,
předsedkyně senátu